

UOLI VOLOXU ANE PAULO MUKAUKAVU MULAI NOXI'A TA KOLOSI **Vaikala lamana**

Tuala tila ne Kolosi ne muxolu no xalee lia tila ne Asia. Anu muxolu 'alai ne Epeso. Paulo usokou lalotu ne Kolosi uasi. Anu muxolu ne Epeso, ia no mine mupalus'i ta mitema sou milai mia'loloxu a'alo laixe sou Iesu Kalisito la mose'i milai ne Kolosi ne.

Ta mitema mose'i no nano no anu lalotu ne Kolosi ne miavuti la mivikalane'i ta mitema lexe, itema umasaxa lexe Lataua upamulinu, la anu ulotu noxi'a "ta maliaava ilo'a ta lele'e," mo umulinu 'ilixo mose'i noxi'a ta xaixasi'a loxo xooxoo ungasou xe umulinu lapuloto sou la'ilali laixe xe mimii mose'i la. No mine Paulo mulomusou aloxo ne, la sou anu mukaukavunu uoli voloxu ane 'o mulai noxi'a sou u'oxonu pekia'u xavatalai'a no anu a'alo laixe. Xo ta mitema ne mi'unanu lavulavu kalakalavoi ne sou utaloxolixu 'ilixo sou lalotu xe muxamuxaxu tane'isi. Aloxo ne la sou Paulo muvikalane'i lexe vote'i ane ne sou u'oxonenge talai va'axu noxou Kalisito. La muvikalane'i lexe Kalisito anusisi Anu muxolu kisou mimii latala mukalusi mo Anu anusisi muno'inge telivu ia vote'i ane ne umomomo sou usu'ulinenge uasi. Noxou Kalisitosi la Lataua mukoinu mimii latala no xalexalee lialia mukalusi, mo no anu xaixai noxou Kalisitosi, la Lataua milivulixu mimii latala mukalusi. Kalisito muxolu noxinge la nenge texali alavua xe temulinu 'ilixo noxou muisalili.

No mine Paulo mukaukavunu uoli voloxu 'o mukalu la mulosou Tukikosi sou munol'u mulail-ixu noxi'a ta Kolosi la Onisimasi muvaitaonu sou ilou milai. Onisimasi ne anu itema sou xaixai vitanisi noxou Pilimoni. No anu uoli voloxu noxou Paulo mulai noxou Pilimoni la Paulo mu-vivikalasou anu Onisimasi ne noxou tilasou ne.

A'alo muai no nano aloxo 'o

Vaikala lamana 1:1-14

Kalisito anu tila no anu mimii ukalusi 1:15-23

Paulo muxaxaisou lalotu 1:24-2:7

Taxolu noxou Kalisito la tano'l'u mauli lololinu 2:8-23

Muamua'i sou mauli alavua 3:1-4:6

Vaikala sou sexela 4:7-18

¹⁻² Eni Paulo, eni aposeli noxou Kalisito Iesu. No anu masaxa noxou Lataua la eni exali aposeli. Nexi noxou vivinge Timoti tekaukavunu vaikala ane 'o ulai noxingi ngingi ta mitema noxou Lataua e ngemulimulinu no tuala ne Kolosi, ngingi ta vivixe ta mulu xe ta sema ane ngexolu va'axu no anu 'ilixo masumasua xe ngemuxaxu tangingi pekia'u noxou Kalisito. Nexi takilaka lexe alauna mo opo se'isisi noxou Lataua uxolu noxinge.

Vaikala Laixe Ilou Lakilaka Noxi'a Paulo Ilou Timoti

³ [◊]No anu lakilaka noxixe noxou utotomu ne nexi taxavutalangengi sou takilakasinge, la tavikala laixe musuku ulai noxou Lataua anu Tilasinge Iesu Kalisito Momu. ⁴ Xo nexi telomusu lexe ngingi ngemuxamuxaxu tangengi noxou Kalisito Iesu mo tangengixa'a ta mitema noxou

---

[◊] **1:3:** Ep 1:15-16

Lataua mukalusi. ⁵ *Ngingi ngemulimulinu 'ili'ilixo ane ne, xo ngingi ngemolo tangengi lexe ngexomaiou mii ma'ia ane Lataua mumuxaxu muai teitexi no opo loxotolo sou ulosinge ili'i. Mo ngingi ngelavusou mii ane ne no mine ngingi ngelomusou vaikala manina no anu a'alo laixe noxou Iesu e mune'e muxali noxinge. ⁶ A'alo laixe noxou Iesu ne, ta mitema noxou Lataua mia'loxu mulai noxi'a ta mitema no xalexalee tuatuala mukalusi no lia 'o, la ta mitema tavu'alo mimulaxu tane'i no anu mo usukusuku ulai noxi'a ta mitema tavu'alo la. Anu aloxo musoko sou muxaxai noxinge no taiengengi no voxo ane ngingi ngelomusou xe ngelavusou alauna noxou Lataua no anu vaikala manina sou a'alo laixe noxou Iesu. ⁷ *A'alo laixe ane ne, Epapalasi mua'alomengixu mo ngelomusou. Epapalasi ne, anu itema vile laixe sou xaixai noxou Kalisito ane. Anu menexixe mo nexi tamasaxau misevile, mo anu u'oxonu xaixai laixe sou usu'ulineksi no anu xaixai e nexi tamomomo sou ta'oxonu uasi. ⁸ Mo anu kalumo anu muvikalanexi no anu 'ilixo sou ngamasaxai'a ta mitema noxou Lataua mamina xo Uleenu Tavuna muxolu noxinge.

⁹ *Tava'u aloxo ne, la sou musoko no mine nexi telomusou a'alo sou 'ili'ilixo laixe noxingne, la nexi tama'ilila sou takilakasinge uasi. Mo utotomu no anu lakilaka noxixe, la nexi takilaka ulai noxou Lataua lexe Uleenu usu'ulingengi mo ulosinge no anu lavulavu no anu mii ma'ia ane anu umasaxainge sou ngingi nga'oxonu. ¹⁰ Mo nexi takilaka lexe xoluxolungenge uxali laixe loxo Tila mumasaxau. Mo utotomu ne

---

* 1:5: Ep 1:13; 1Pi 1:4   * 1:7: Kol 4:12; Plm 1:23   * 1:9: Ep 1:16-17

Anu u'osasinge no anu mii ma'ia ane ngingi nga'oxonu mo xaixai tavu'alo ne nga'oxo laixe ukalusi xe ngingi lavulavumengi sou Lataua ne usuku ulai aloxo ne. ¹¹ *Mo nexi noxou takilaka lexe, no anu xavi tatila noxou Lataua, la Anu u'oxongengi xavingengi manina mo sou ngingi ngamomomo sou ngatulu pekia'inge sou ngatavulenu tu'utu'umaxu mo ngaxolu se'isisi ulai uxali no mine tu'utu'umaxu ukalu. ¹² *Xe nga'osasou mo ngalemolu laixe musuku ulai noxou Maminge ane Anu mulavusinge lexe ngingi ngamomomo sou ngano'u mimii lailaixe e Anu mulalaxiinu muai sou ulosi'a ta mitema noxou. Ta mitema noxou ne mixolu no anu lamanaxu. ¹³ *Xo nenge texolu no nano no isivoxo, la isivoxo muvausinge, ia Anu mulaanenye no anu xavi no anu isivoxo ne, la mumulanenye no anu saxisaxila'u noxou 'Olu e Anu mumasaxau misevile. ¹⁴ *Noxou 'Olu nesi, la Lataua mulotonenge telivu xe mululusou susu noxinge.

Kalisito Anu Tila no Anu Mimii Mukalusi

¹⁵ *Ia Lataua 'Olu ne, Anu aloxo Lataua e nenge ta mitema tamomomo sou tamaisou uasi. Mo Anu mupaa tei no anu mimii latala mukalusi e Lataua mukoinu. ¹⁶ Xo noxou 'Olu nesi la sou Lataua mukoinu mimii latala muxolu teitexi no opo loxotolo xe no lia 'o. Mo Anu mukoinu mimii ane nenge tamaisou xe ane nenge tamomomo sou tamaisou uasi mo tatanau tuala mo ta uleenu ane ane'i xavine'i mu'oki, xe ta mitema mitulu

---

* **1:11:** Ep 1:19; 3:16   * **1:12:** Ep 1:11, 18   * **1:13:** Luk 22:53;
Ep 2:2   * **1:14:** Ep 1:7   * **1:15:** Ioa 1:18; 2Ko 4:4

kisi'a ta mitema xe ane'i ta tatila ane mino'u xavi sou isaxila'a ta mitema. Ta mitema latala ne anu Lataua 'Olusi mukoine'i, la sou ane'i ixolu loxo anu miumiu muisalili. ¹⁷◊Anu muxolu tei no anu mimii latala mukalusi la sou Lataua mupitane'i noxou sou Anu usaxila'a. ¹⁸◊Mo Anu kisou lalotu xe lalotu ne anu vasimolu. Anusi anu tava'u mauli mo Anusi musoli ka mutulu tei noxi'a ane'i ane misoisoli, la sou Anusi tila no anu mimii latala mukalusi. ¹⁹◊Xo Lataua mumasaxa lexe maulixu lololi ne uxolu noxou 'Olu. ²⁰◊Mo Lataua umasaxa lexe noxou 'Olusi la ta mimii latala teitexi xe no lia 'o ne ilo'a ipita ixali vilesisi. Aloxo ne la sou sialuxu 'Olu munixisinge no ovu valautu sou mulosinge opo se'isisi.

²¹◊Xo ngingi tei la nge'oxo'oxonu 'ili'ilixo masumasua la ngexolu va'axu la ngexavutala lexe uluamengi ane Lataua. ²²◊Ia vaimomo 'o, no anu solixu Kalisito teitexi no ovu valautu, la sou mupitangengi ngongi'a ngexali vilesisi. Anu mu'oxonu aloxo ne sou ngingi ngaxali malemalenga no mine ngalai ngatulu no iou. Mo susu vile uxolu noxingue uasi xe ngatulu no anu vaivaikala uasi. ²³ Ia ngingi ngemuxamuxaxu tangengi pekia'u manina. Loxo 'o io mii vile une'e ulapungengi la uxexengengi no anu a'alo laixe noxou Iesu e ngingi ngelomusou la ngemuxaxu tangengi pekia'u no anu ne, mo xavutalamengi usasalo no anu mii ma'ia ngeloopalanu mamu. La sou eni Paulo exali itema sou a'aloxu a'alo laixe ne, la sou nexi tea'aloxu a'alo laixe ne mulai noxi'a ta

---

◊ **1:17:** Ioa 1:1; 8:58   ◊ **1:18:** Apo 26:23; Ep 1:22-23; Pal 1:5

◊ **1:19:** Kol 2:9   ◊ **1:20:** Ep 1:10   ◊ **1:21:** Rom 5:10; Ep 2:12

◊ **1:22:** Rom 5:10; Ep 5:27

mitema mukalusi no lia 'o.

Paulo Muxaxaisi'a ta Mitema Noxou Lataua

²⁴ La sou vaimomo 'o, eni a'osa sou atavulenu tu'utu'umaxu sou asu'ulingengi. Mo eni emasaxa lexe asu'uline'i ta mitema noxou Lataua. Xo ta tema lalotu ne anu Kalisito vasimolu ane ane'i. Xo navunavu ane Kalisito mutavulenu sou usu'uline'i ta mitema noxou Lataua ne, anu ukalu uao. La sou eni emasaxa lexe navunavyu noxou Kalisito ne, eni melo atavulenu mo akalusou. ²⁵ ♫Lataua molu musosovosilo la sou eni exali itema sou axaixaisi'a ta mitema noxou Lataua mo asu'uline'i. Mo mu'italonu xaixai noxilo xe mupalusilo sou alosinge vaikala noxou Lataua ukalusi, ia pa'usou uxolu uasi. ²⁶ ♫Vaikala noxou ne, mutualume noxi'a ta mitema mukalusi ane mixolu tatei mo mune'e muxali vaimomo 'o. Ia vaimomo 'o ne anu mupala'a lamana noxi'a ta mitema noxou. ²⁷ Lataua mu'oxonu aloxo ne, xo Anu mumasaxa lexe ane'i ane ta Iutaia uasi kalumo ilavusou mii ma'ia lailaixe mu'ana'ana noxou e mutualume ne uxali lamana. Mii ma'ia e mutualume ne, ane lexe Kalisito anu muxolu noxingue, mo ngaloopala noxousi sou ulosinge mii ma'ia lailaixe noxou.

²⁸ Nexi taa'aloxy Kalisito ulai noxi'a ta mitema, la tapela'axu laixe mo talosie'i ta mitema vilevilesi no anu lavulavyu laixe ukalusi. Mo sou lexe ane'i ilo'a Kalisito ilai itulu no iou Lataua, la anu Lataua umomomo sou umaisou susu vile noxi'a uasi. ²⁹ ♫Aloxo ne, la sou no anu xavi noxou Kalisito e Anu mulosilo ne eni axaxai xavileli misevile xe atoxavisilo sou mii nesi.

◊ **1:25:** Ep 3:2, 7-8   ◊ **1:26:** Rom 16:25-26; Ep 3:5, 9   ◊ **1:29:**
Ep 3:7, 20; Pil 4:13

2

¹ Eni emasaxa lexe ngingi ngalavusou lexe eni axaxai xavileli manina mo atoxavisilo sou asu'ulingengi xe ta mitema ta temanu lalotu no tuala tila ne Laodekia xe ta mitema ane imaisilo xe ilavusilo uasi. ² Eni a'oxonu aloxo ne mo sou lexe aavutilingenge mo a'oxonu pekia'inge no anu 'ilixo sou ngamasaxainge manina mo tanengingenge ngatongato'o mo opongengi vilesisi, mo sou eni emasaxa lexe ngingi ngano'u xavutala laixe la u'oxonu muxamuxaxu tangengi pekia'u, mo ngalavusou vaikala noxou Lataua e mutualume ne. Vaikala noxou Lataua e mutualume ne ane Kalisito nesi. ³ [◊]Xavutala mo lavulavu lailaixe mukalusi e mutualume ne mu'ana'ana noxou. ⁴ [◊]La sou eni avikalangengi lexe mamu sou itema vile une'e usasia'u vaivaikala lailaixe sou ukalavoingengi la u'oxo lolongenge. ⁵ [◊]Manina no vasimenge la nenge'a taxolu tapita uasi, ia no anu xavutalaxeni la anu loxo eni a nenge'a taxoxolu ne, mo e'osa sou emaisinge ngexaxai laixe xe ngemuxaxu tangengi pekia'u noxou Kalisito.

*Nenge Taxolu Noxou Iesu La Tano'u Mauli
Lololinu*

⁶ Ngingi ngeno'u Kalisito Iesu loxo Tila noxingue la sou anu laixe lexe ngamulinu utotoru. ⁷ [◊]Mo ngasiatoto noxou loxo ovu uli'u muleme mulai musiatoto no lia, mo loxo tani mutulu no anu atolaxu pekia'u. Xe ngamuxaxu tangengi pekia'u no anu a'alo laixe e nexi taa'loxu ne, la ngelemo laixe.

[◊] **2:3:** 1Ko 1:24, 30   [◊] **2:4:** Rom 16:18   [◊] **2:5:** 1Ko 5:3   [◊] **2:7:**
Ep 3:17

8 Ngasaxila'inge laixe loxo 'o io itema vile une'e u'oxo lolongenge no anu a'alo kalakalavoi mose'i la u'oxongengi ngamulinu lavulavu noxi'a ta mitema. Ta mitema aloxo ne mimulinu xavutala noxi'a ta xaixasinge tatei xe ta uleenu e ilavusou isaxila'u mimii teitexi xe no lalia 'o, ia imulinu xavutala noxou Kalisito uasi.

9 [◊]Nenge telavusou lexe Kalisito anu muxali itema loxo nenge 'o ia Anu muno'u maulixu lololi noxou Lataua. **10** [◊]La sou Anu muxolu kisi'a ta mimii mukalusi e xavine'i mo ane'i ane mino'u xavi sou ixaxai. Ia ngingi ne noxou Kalisito la sou Lataua mulosinge mauli lololinu e mu'ana'ana manina. **11** [◊]Ngingi ngexolu noxou la ngingi kalumo xooxoo mungasinge. Xooxoo mungasinge ne no anu 'ilixo noxi'a ta mitema i'oxonu no vasimenge uasi. Noxou Kalisito la nenge texexeenu 'ili'ilixo masumasua sou opo teinu. La sou no anu 'ilixo ane nesi la sou anu muxali loxo vote'i maninasou sou xooxoo ungasinge. **12** [◊]Mo no mine ngekelele sou mi'ulosinge la anu loxo mi'asingenge ngongi'a Kalisito mukei. Xe no mine ngingi ngemuxaxu tangengi no anu tulu noxou Kalisito xe ngelai ngekelele sou mi'ulosinge, la no anu xavi noxou Lataua e mutulusou Kalisito la anu loxo ngingi ngongi'a Kalisito ngetulu ngekei.

13 [◊]Tei no mine ngemulinu masaxa masumasua sou vasimenge la nge'oxo'oxonu 'ili'ilixo masumasua xe xooxoo ungasinge uao, la anu mu'oxongengi ngesoisoli. Ia Lataua mulosinge

[◊] **2:9:** Ioa 1:14, 16   [◊] **2:10:** Ep 1:21-22   [◊] **2:11:** Rom 2:29

[◊] **2:12:** Rom 6:4   [◊] **2:13:** Ep 2:1, 4-5

ngongi'a Kalisito mauli xe mululusou susu noxinge mukalusi. ¹⁴ [◊]Mo nenge tamulinu lapuloto noxou Mosesi laixe uasi la anu muxalixu muatu lamana lexe nenge tesusu xo nenge tamulinu muamua'ixu xe vote'isou uasi, la sou nenge tatulu no anu vaivaikalasou. Ia Lataua muxexeenu vaikala sou lexe tatulu no anu vaivaikala ne mo muxexeenu xaviinu lapuloto ne la mulilinu teiteixi no ovu valautu noxou Kalisito. ¹⁵ No anu xavi no anu ovu valautu ne Lataua mukalusou xavi noxi'a ta uleenu ilo'a ta mimii ane xavine'i mu'oki, la muai lamana no ie'i ta mitema lexe Anu mua'ulixa'a xe ane'i xavine'i uasisi manina.

¹⁶ [◊]Aloxo ne la sou mamu sou itema vile une'e upela'inge lexe la'ilali ane 'o nga'ou xe ngaiexu lexa ane 'o xo lapuloto muvikala aloxo ne. Mo upela'ingexu voxo tavuna sou lalotu mo pitapita ta tatila sou so'io alavua xe voxo sou lalotu no anu voxo muxatele ta tamei. ¹⁷ [◊]Xo mimii mukalusi ne, anu tovola'isou mii ma'ia ane sou uxali ili'isi. Ia Kalisito anu mii maninasou. ¹⁸ Mo lexe itema vile ua'alomengi no anu mii vile anu mumaisou no anu aipiepiena noxou mo uvikalangengi lexe ngingi ngataloxolingenge mo ngalotu noxi'a ta angelo, la mamu sou ngalomuxu xo utaloxolin-genge. Xo itema ane loxo ne xavutalau ne mu'ana'ana no anu masaxa sou opo teinus, la utovonu lexe anu itema sou lavulavu manina. ¹⁹ [◊]Itema ane loxo ne, anu utoxo noxou Kalisito anu muxali kisinge uasi. Xo nenge tetoxo no anu kisinge ne la vasivasimenge uno'u 'ani ane, la sou u'oxonu toxotoxo no xinexinenge ilou

---

[◊] **2:14:** Ep 2:14-16; 1Pi 2:24   [◊] **2:16:** Rom 14:1-13   [◊] **2:17:**
Eva 8:5   [◊] **2:19:** Ep 2:21; 4:16

le'ele'esinenge no vasimenge ne uxali laixe. La sou vasimenge uleme uxali tatila no anu xavi noxou Lataua.

²⁰ [◊]Tei la ngingi ngongi'a Kalisito ngesoli mo ngaxolu no laaxa'a ta uleenu e misaxila'u mimii e teitexi no loxotolo xe no lia 'o uasi. Ia tava'u loxovaa la sou ngingi ngamulimulinu lapuloto loxo ta mitema no lia 'o? Lapuloto e ngamulimulinu ne aloxo 'o, ²¹ "Natetelisou mamu, mo na'ou mamu, xe nakasou mamu." ²² [◊]Lapuloto ilou lavulavu e ta mitema milosiengixu ane loxo ne molu noxi'a ta mitemasi sou mimii e tano'u xe taxaxai no anu la umamulo alaxu vilesisi. ²³ Lapuloto ane loxo ne anu muxali no anu xavutala laixe, xo anu sou uavutilinenge no anu lalotu mo u'oxonenge tat-aloxolinenge xe ulosou vasimenge navunavu toxoxa'a. Ia lapuloto ne umomomo sou usu'ulinenge sou ukalusou masaxa masua sou opo teinu uasi.

3

Muamua'i no Anu Mauli Alavua

¹ [◊]Tei la ngingi ngesoli ia Lataua mutulusinge ngongi'a Kalisito, la sou laixe lexe tangengi utuluu mimii ane teitexi e Kalisito mulai muxolu no anu puloulou laixe no pa'umolu Lataua no avolu tema. ² [◊]Mo xavutalamengi utuluu mimii teitexi la tangengi utuluu mimii no lialia 'o uasi. ³ Xo ngingi ngesoli mo maulingenge maninasou ngongi'a Kalisito muxolu mutalume no nano noxou Lataua. ⁴ Kalisito anu tava'u maulingenge, la sou no mine Anu une'e upala'alixu lamana la

---

[◊] **2:20:** Xal 4:3, 9; 1Ti 4:3   [◊] **2:22:** Mat 15:9   [◊] **3:1:** Mak 12:36; 16:19; Ep 1:20   [◊] **3:2:** Mat 6:33

sou ngingi kalumo ngongi'a anu Kalisito ngakei ngapala'a no anu lamanaxu tatila.

⁵ ✽Aloxo ne la sou anu laixe lexe 'ili'ilixo sou lialia e muxolu no nano no anu maulingenge ne, ngavau mo usoli. 'Ili'ilixo ne anu aloxo 'o, 'ili'ilixo sou vote'i, mo 'ili'ilixo ane nuni'u manina, mo masaxa tatila sou 'ilixo sou vote'i, mo masaxa masua sou 'ilixo masumasua, xe 'ilixo sou matea. Xo 'ilixo sou matea ne anu aloxo 'ilixo sou lalotu no anu lataua kalakalavoi. ⁶ Ta mitema ane ilomu uasi i'oxo'oxonu 'ili'ilixo ane loxo ne, ili'i la ino'u la'ia noxou Lataua. ⁷ Tei no anu maulingenge la ngingi ngemulimulinu 'ili'ilixo ane. ⁸ ✽Ia vaimomo 'o anu laixe lexe ngaxeenu 'ili'ilixo ane 'o ukalusi no anu maulingenge. 'Ili'ilixo ne aloxo 'o, la'ia, lavilavi, opo masumasua xe sa'isa'i masumasua e ulaa no anu anangenge. ⁹ ✽Aloxo ne la sou ngakalavoinengeni ngatongato'o mamu, xo ngingi ngexexeenu 'ili'ilixo sou opo teinu ne, ¹⁰ ✽mo ngingi ngexali ta mitema ta alavua ne. Lataua e mukoinu mimii ne Anu mu'oxongengi ngexali alavua, mo mulosinge lavulavu, xe mu'oxongengi ngexali loxo Anu. ¹¹ ✽La sou nenge texali ta mitema ta alavua mo nenge texali ta mitema iouvilesisi. Mo mamu sou taxavutala lexe nenge ta Xiliki mo ngenge ta Iutaia mo nenge ane xooxoo mungasinge xe ane xooxoo ungasinge uasi, mo ta asila xe nenge ane texolu no tuala no paxapaxa, mo nenge texolu ta mitema sou xaixai vitanisi xe nenge ane texolusi. Xo Kalisito anu Anusisi, mo Anusisi muxolu no nano noxingue.

✽ 3:5: Rom 6:6, 11; Ep 4:19; 5:3-6 ✽ 3:8: Ep 4:25-29; 5:4 ✽ 3:9:
Ep 4:22, 25 ✽ 3:10: Ep 4:24 ✽ 3:11: Xal 3:28

12 ◊Lataua mumasaxainge misevile mo musosovosinge la ngexali ta mitema noxou mukalusi. Aloxo ne la sou anu laixe lexe ngatokolomongengi no anu 'ili'ilixo aloxo 'o, ngamasaxai'a ta menexinge mo tangengixa'a. Mo ngataloxolingenge xe nga'oxonu 'ilixo laixesi noxi'a ta mitema xe ta menexinge isusulingenge la la'iangenge palepalea mamu.

13 ◊Ngavalangenge ngatongato'o mo lexe vile no taingengi ulosinge tu'umaxu la laixe lexe ngatavulenusi mo ngalulusou susu noxou loxo Tila mululusou susu noxinge.

14 ◊Mo ngamasaxainge ngatongato'o mo tangegningenge manina. Xo 'ilixo ane ne mua'ulixu 'ili'ilixo latala mukalusi, mo ulavusou upitanu 'ili'ilixo mose'i ane lailaixe ne upita uxali vilesisi.

15 ◊Ngingi vilevilesi ngexalixu Kalisito vasmolu xo Lataua mu'avalinge sou nga'oxonu aloxo ne, mo opo se'isisi noxou ne anu molu mulosinge sou uxolu no nano no tangengi, la sou anu umomomo sou uxalixu laixe ulai noxou Lataua. **16** ◊Laixe lexe vaikala noxou Kalisito uxolu u'ana'ana no nano no tangengi. Mo laixe lexe ngalosie'ixu mose'i, mo ngalosie'i no anu xavutala laixe xe lavulavu laixe la sou ane'i imomomo sou i'oxonu 'ilixo laixesi. La sou ngingi ngalemolu laixe ulai noxou Lataua no nano no tangengi, mo ngalexe lexe muxolu no nano no lavuku sou lexe no nano no tangengi, mo lexe sou lalotu xe lexe e Uleenu Tavuna uxalixu no nano

◊ **3:12:** 1Pi 2:9   ◊ **3:13:** Ep 4:2, 32   ◊ **3:14:** Rom 13:8-10

◊ **3:15:** 1Ko 12:27; Ep 4:4; Pil 4:7   ◊ **3:16:** Ep 5:19

no opongengi. ¹⁷☆Mo no anu vaivaikala noxinge mo no anu xaixai noxinge mo no anu mimii latala nga'oxonu, la nga'oxonu no anu ualasou Kalisito anu Tila noxinge. Mo ngalemolu laixe ulai noxou Lataua anu Maminge no nano no ualasou.

'Ili'ilixo sou ta Mitema Noxou Lataua Ixolu no Nano no Tani Vile Imulinu

¹⁸☆Ngingi ta sema ane ngetautaula'i ne, anu laixe lexe ngingi ngaxolu no laaxa'a ta mulumulmengi xo 'ilixo ane ne anu mulovo no iou Lataua. ¹⁹☆Mo vaikala ulai noxinge ngingi ta mulu ngetaula'i kalumo aloxo 'o. Anu laixe lexe ngamasaxai'a ta semasemamengi manina, mo nga'oxo masuane'i mamu.

²⁰☆Mo ngingi ta molomolo kalumo, anu laixe lexe ngalomuxa'a ta maminge ilo'a ta neninge no anu mimii latala ukalusi. Xo Tila umasaxau 'ilixo aloxo ne. ²¹☆Mo ngingi ta mami'a kalumo nga'oxone'i lai'axa'a mamu, xo maasi la ane'i ixamuli lexe ane'i imomomo sou i'oxonu mii vile laixe uasi.

²²☆Mo ngingi ta mitema sou xaixai vitanisi, anu laixe lexe ngalomuxa'a ta tatalasinge no lia 'o no anu mimii latala ukalusi. Loxo 'o io ngingi nga'oxo lexe nga'oxone'i i'osasinge la nga'oxo xaixai laixe no mine ane'i ixoxolu imamaisinge. Ia nga'oxonu no nano no opongengi maninasou loxo nga'oxonu ulai sou ngatxonu Tila la nga'oxonu xaixai laixesi. ²³ No anu mimii ma'ia nga'oxonu ne, la ngaxaxaisou no nano no opongengi maninasou loxo ngingi

☆ 3:17: 1Ko 10:31; Ep 5:20 ☆ 3:18: Ep 5:22 ☆ 3:19: Ep 5:25

☆ 3:20: Ep 6:1 ☆ 3:21: Ep 6:4 ☆ 3:22: Ep 6:5-8

nga'oxonu ulai noxou Tila ia nga'oxonu ulai noxi'a ta mitema uasi. ²⁴ Ngingi ngelavusou lexe ili'i la Tila ulosinge mimii ane anu mulalaxiinu muai sou ulosi'a ta mitema noxou loxo 'ulusou xaixai noxinge. La sou anu loxo ngingi ngexolu ta mitema sou xaixai vitanisi noxou Kalisito, mo Anusisi anu Tilasinge. ²⁵ [◊]La sou itema 'ena'eい ane u'oxonu susu ne anu uno'u lakolisou susu noxou ne, xo Lataua utilovosou 'ilixoi'a ta mitema no anu 'ilixo iouvilesisi.

4

¹ [◊]Aloxo ne la sou ngingi ta tatilasi'a ta mitema ane ixaxai vitanisi noxinge ne, laixe lexe nga'oxonu 'ilixo laixesi mo mulapu ulai noxi'a. Xo ngingi ngelavusou lexe ngingi Tilasinge vile a uxoxolu teitexi no opo loxotolo.

'Ilixo sou Lakilaka Xe 'Ilixo sou Muamua'i Laixe

² [◊]Ngapilixinu maulingenge lololinu no anu 'ilixo sou lakilaka. Xe no mine ngakilaka la ngalaxa'ingengi laixe mo ngalemolu laixe ulai noxou Lataua. ³ [◊]Mo ngakilakasixe kalumo, mo sou Lataua ukisiinu aitengasou a'alo laixe noxou e nexi taa'loxu. A'alo laixe noxou Kalisito ne tei la mutualume ia vaimomo 'o anu muxali lamana mukalu. Ia ta mitema imasaxa lexe ilomusou a'alo laixe ne uasi, la sou mi'italoleli no nano no taasou navunavu. ⁴ Mo ngakilaka lexe no mine eni aa'aloxu a'alo laixe ne la ulamana xe umulinu masaxa noxou Lataua. ⁵ [◊]Mo no mine ngingi ngongi'a ane'i ane imulaxu tane'i

[◊] **3:25:** Rom 2:11   [◊] **4:1:** Ep 6:9   [◊] **4:2:** Ep 6:18; Pil 4:6

[◊] **4:3:** Rom 15:30; Ep 6:19   [◊] **4:5:** Ep 5:15-16

noxou Iesu uasi, la utotomu ne ngatovonu sou ngalalaxiinu mo nga'oxonu 'ilixo laixesi ulai noxi'a. ⁶ [◊]Utotomu no anu vaivaikalalamengi la nga'oxonu vaikala laixesi umomomo sou tu'axu no anu lolomu noxi'a ta mitema. Xe no mine itali'isinge no anu tali'i mose'i la anu laixe lexe ngakolinu no anu xavutala laixesi.

Vaikala sou Sexela Noxou Paulo Kaluxusou

⁷ [◊]Tukikosi anu vivinge e tamasaxau manina mo nexi noxou taxaxai laixe utotomu noxou Tila, anu molu ua'alomengixu xaixai e eni a'oxo'oxonu 'o. ⁸ [◊]Eni epalusou mulai noxinge xo tava'u aloxo 'o. Anu ulai mo sou ua'alomengixu xoluxolunexe lai 'o a loxovaa xe u'oxonu pekia'inge no anu xoluxolungenge. ⁹ [◊]Eni epalusou Onisimasi a ilou ikei ilai noxinge. Xo Onisimasi ne anu vivinge maninasou e nenge tangengixu mo anu u'oxo laixe noxingesi. Ane'i ilou la sou ia'alomengixu mimii latala e muxali lai 'o.

¹⁰ [◊]Alisitaluko, anu menexilo nexi noxou texolu no nano no taasou navunavy mo musovanu aso laixe noxou mulai noxinge mo Maluko e anu Valunavasi iau musovanu aso laixe noxou kalumo mulai noxinge. Lexe anu ulai noxinge la anu laixe sou ngasexelaxu mo ngano'u, aloxo evikalangengixu mukalu ne. ¹¹ Mo Iesu, ualasou vile ilemolu lexe Iasitusi, musovanu aso laixe noxou kalumo ulai noxinge. Ane'i tatalu ne ane'i ta Iutaia e imulaxu tane'i noxou Iesu nexi noxi'a e taxaxai tapita, mo misu'lileli laixe manina sou

---

[◊] **4:6:** Ep 4:29; 1Pi 3:15   [◊] **4:7:** Ep 6:21   [◊] **4:8:** Ep 6:22

[◊] **4:9:** Plm 1:10-12   [◊] **4:10:** Apo 12:12; 13:13; 15:37-39; 2Ti 4:11

nexi noxi'a taa'aloxy saxisaxila'u noxou Lataua. ¹² [◊]Mo temanu tualasinge Epapalasi musovanu aso laixe noxou ulai noxinge kalumo. Anu itema vile sou xaixai noxou Kalisito Iesu. Utotomu ne anu ukilakasinge pekia'u lexe ngingi ngatulu pekia'inge mo ngamulinu masaxa noxou Lataua xe nga'oxonu loxo ngingi totoxongengi no anu mo ngamulaxu tangengi no anu mimii ukalusi. ¹³ Eni amasaxa lexe avikalangengixu aloxo 'o. Anu uxaxai xaviinu manina sou usu'ulingengi ngongi'a ta temanu lalotu ne Laodekia xe tuala tila ne Ielapolisi. ¹⁴ Mo Luka anu dokuta e nexi temasaxau musuku ilou Temasi misovanu aso laixe noxi'a ulai noxinge kalumo. ¹⁵ Mo eni emasaxa lexe ngingi ngasovanu aso laixe noxilo ulai noxi'a ta vivinge no tuala tila ne Laodekia mo ulai noxie Nimpasi ilo'a ta temanu lalotu ixoxolu no taasie. ¹⁶ No mine ngingi ngaitisou uoli voloxu noxilo 'o ukalu la laixe lexe ngalosi'a ta temanu lalotu ne Laodekia sou iitisou kalumo, xe ngingi la ngano'u uoli voloxu ane noxi'a ta Laodekia la ngaitisou. ¹⁷ [◊]Mo ngavikalanu Akipasi lexe, “Naxaxaisou xaixai noxou Tila e mulosine laixe mo nakalusou.” ¹⁸ [◊]Vaivaikala ane 'o eni Paulo melo ekaukavunu no avolo sou asova aso laixe ulai noxinge. Ngaxavutalaleli xo eni a axoxolu no taasou navunavu 'o. Eni akilaka lexe alauna noxou Lataua uxolu noxinge. Utotomu mo kaluxu uasi. Manina.

Vaikala Noxou Lataua
The New Testament plus Genesis and Jonah in the Ata
language of West New Britain, Papua New Guinea
Buk Stat, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Pele-Ata long Niugini

Copyright © 2009 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Pele-Ata

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

4bfa18b4-9930-59a7-95c7-466b1629bee3